

Fișa 15 - Camil Petrescu

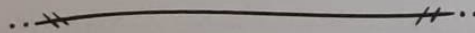
Analiza textului

Citește textul și răspunde cerințelor formulate:

— O iubire mare e mai curând un proces de autosugestie... Trebuie timp și trebuie complicitate pentru formarea ei. De cele mai multe ori te obișnuiești greu, la început, să-ți placă femeia fără de care mai târziu nu mai poți trăi. Iubești întâi din milă, din îndatorire, din duioșie, iubești pentru că știi că asta o face fericită, îți repeți că nu e loial s-o jignești, să înșeli atâta încredere. Pe urmă te obișnuiești cu surâsul și vocea ei, așa cum te obișnuiești cu un peisaj. Și treptat îți trebuie prezența ei zilnică. Înăbuși în tine mugurii oricăror altor prietenii și iubiri. Toate planurile de viitor ți le faci în funcție de nevoile și preferințele ei. Vrei succese ca să ai surâsul ei. Psihologia arată că au o tendință de stabilizare stările sufletești repetate și că, menținute cu voință, duc la o adevărată nevroză. Orice iubire e ca un monoideism, voluntar la început, patologic pe urmă. [...] Trebuie să se știe că și iubirea are riscurile ei. Căci acei care se iubesc au drept de viață și de moarte unul asupra celuilalt.

(Camil Petrescu, „Ultima noapte de dragoste,
întâia noapte de război”)

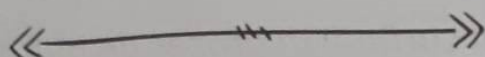
- 1 **Transcrie din text două mărci ale subiectivității.**
Mărcile subiectivității constau în utilizarea în relatare a formelor verbale și pronominale la persoana I, singular și plural.
- 2 **Explică rolul artistic al utilizării persoanei a II-a, singular, în text.**
- 3 **Comentează incipitul textului.**
- 4 **Comentează, în 60-100 de cuvinte opinia personajului despre iubire.**
- 5 **Precizează valoarea expresivă a enunțului: „Înăbuși în tine mugurii oricăror altor prietenii și iubiri.”**
- 6 **Argumentează apartenența textului la unul dintre genurile literare.**
Genurile literare sunt: genul epic, genul liric și genul dramatic.

Fișa 16 - Camil Petrescu

Analiza textului

Citește textul și răspunde cerințelor formulate:

Eram însurat de doi ani și jumătate cu o colegă de la Universitate și bănuiam că mă înșală.

Din cauza asta, nici nu puteam să-mi dau examenele la vreme. Îmi petreceam timpul spionându-i prietenii, urmărind-o, făcând probleme insolubile din interpretarea unui gest, din nuanța unei rochii și din informarea lăaturalnică despre cine știe ce vizită la vreuna dintre mătușile ei. Era o suferință de neînchipuit, care se hrănea din propria ei substanță. Ne luasem din dragoste, săraci amândoi, după rendez-vous-uri din ce în ce mai dese pe sălile Universității și după lungi plimbări pe jos, prin toate cartierele pavate cu asfalt ale capitalei, care erau și cele mai singuratice, pe atunci. După nunta noastră, care a fost într-un anumit fel tăinuită, mi-a murit un unchi considerabil bogat, a cărui avere împărțită în cinci părți de nepot a putut să însemne pentru fiecare o adevărată răsturnare socială. [...]. Dealtminteri, era această fată un continuu prilej de uimire. Mai întâi prin neistovita bunătate pe care o risipea în jurul ei. Făcea toate lucrările mătușii ei, care era institutoare, prăpădea puținii bani în cadouri pentru prietene, iar pe colega ei bolnavă a îngrijit-o luni de zile ca o soră de caritate, cu o abnegație fără margini, de adolescentă. Pe când eu căutam să ascund oarecum dragostea noastră, ea ținea s-o afișeze cu ostentație, cu mândrie; încât, deși nu-mi plăcea, începusem totuși să fiu măgulit de admirația pe care o avea mai toată lumea pentru mine, fiindcă eram atât de pătimaș iubit de una dintre cele mai frumoase studente, și cred că acest orgoliu a constituit baza viitoare mele iubiri. Să tulburi atât de mistuitor o femeie dorită de toți, să fii atât de necesar unei existențe, erau sentimente care mă adevereau în jocul intim al personalității mele.

(Camil Petrescu, „Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război”)

1 Identifică un epitet antepus și o comparație.

Epitetul este figura de stil prin care se exprimă însușiri deosebite, reflectate de imaginația scriitorului. Comparația este figura de stil care constă în alăturarea a doi termeni pentru a evidenția trăsăturile asemănătoare și pentru a conferi expresivitate limbajului.

2 Motivează rolul artistic al utilizării timpului imperfect în text.

Imperfectul este o formă a timpului trecut, care arată o acțiune în desfășurare, indicând permanența unei stări sufletești.

3 Precizează tipul perspectivei narrative.

Perspectiva narativă reprezintă punctul de vedere al naratorului în raport cu universul imaginar, cu personajele care evoluează în spațiul ficțiunii artistice. Clasificare: perspectivă omniscientă (obiectivă), internă (subiectivă, relatare la persoana I, narator-personaj), externă (cu narator-martor), pluriperspectivism (perspective subiective multiple).

4 Explică relația dintre instanțele comunicării narrative în text.

Instanțele comunicării narrative sunt: autor, narator, personaje, cititor.

5 Menționează două modalități de caracterizare a personajului feminin din fragmentul citat.

Modalitățile de caracterizare sunt: caracterizarea directă, caracterizarea indirectă, autocaracterizarea. Personajul feminin prezent în acest fragment este Ela, soția personajului-narator, Ștefan Gheorghidiu.

6 Alcătuieste un scurt portret al personajului narator.

Vei avea în vedere extragerea trăsăturilor personajului, modalitățile prin care acesta este caracterizat.

7 Explică natura conflictului identificat în text.

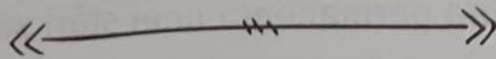
Conflictul desemnează un dezacord, o opoziție, o luptă între două sau mai multe personaje reprezentând idei, convingeri, sentimente opuse. Conflictul textual poate fi dezvoltat pe două coordonate: conflict exterior (faptic), conflict interior (redarea implicației faptelor asupra conștiinței personajului/ personajelor).

Fișa 17 - Camil Petrescu

Analiza textului

Citește textul și răspunde cerințelor formulate:

Nevastă-mea, cu ochii ei albaștri și neprihăniți, a intervenit în discuție cu o pasiune și o îndârjire de care nu o credeam în stare. Riposta indignată, amenința, cu un fel de maturitate care mă jignea oarecum.

– Fată dragă, te rog nu mai interveni... lasă-mă pe mine să mă descurc singur.

Mă privea uimită, și decolorată.

– Cum asta? Dar nu vezi că toți vor să te înșele... Pentru că ești prea bun...

Aș fi vrut-o mereu feminină, deasupra discuțiilor acestea vulgare, plătândă și având nevoie să fie ea protejată, nu să intervină atât de energic, interesată.

– Nu te înțeleg deloc, dragul meu la ședințele de seminar, la Universitate, discuți cu patimă și te cerți cu toată lumea, pentru că susține faptul că niște celule, acolo, mor sau nu, iar aci, când discuți cu el, te lași atât de moale.

Mă cuprindea o nesfârșită tristețe văzând că nici femeia asta, pe care o credeam aproape suflet din sufletul meu, nu înțelegea că poți să lupți cu îndârjire și fără cruțare pentru triumful unei idei, dar în același timp să-ți fie silă să te frământă pentru o sumă, fie ea oricât de mare, să lovești aprig cu coatele.

Am știut, mai târziu, că aveam o reputație de imensă răutate, dedusă din îndârjirea și sarcasmul cu care-mi apăram părerile, din intoleranța mea intelectuală, în sfârșit.

(Camil Petrescu, „Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război”)

Analiza textului

1 **Explică semnificația apelativelor** „fată dragă” și „dragul meu”.

2 **Identifică două figuri de stil din enunțul:** „Mă cuprindea o nesfârșită tristețe văzând că nici femeia asta, pe care o credeam aproape suflet din sufletul meu, nu înțelegea...”.

3 **Precizează rolul artistic al unei interogații retorice din text.**

Interogația retorică este figura de stil care constă în formularea unei întrebări la care nu se așteaptă răspuns.

4 **Transcrie, din text, o secvență de autocaracterizare.**

5 **Realizează, în 60-100 de cuvinte, un scurt portret al personajului feminin.**

Vei avea în vedere extragerea trăsăturilor personajului, modalitățile prin care acesta este caracterizat.

6 **Ilustrează, prin evidențierea a două trăsături, caracterul modern al romanului.**

Elementele de modernitate sunt: autenticitatea, narațiunea la persoana I, relativismul, utilizarea monologului confesiv, anticalofilismul etc.

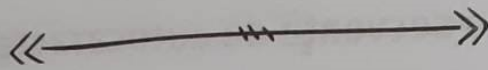
7 **Argumentează prezența elementelor de analiză psihologică în textul dat.**

Proza de factură psihologică are următoarele trăsături dominante: construcția personajelor bine individualizate, prezentarea unui conflict puternic, construit pe două coordonate (conflictul exterior dublat de reliefarea trăirilor interioare, prin detalierea implicațiilor pe care le au faptele în planul conștiinței) etc.

Fișa 18 - Camil Petrescu

Citește textul și răspunde cerințelor formulate:

Masa însăși a fost un nou prilej de chinuri. A luat, bineînțeles, iar din farfuria lui, i-a turnat din paharul ei, când el a cerut servitorului să-i dea vin. Încercam să înnod convorbiri cu o vecină destul de frumoasă din stânga mea. Aș fi izbutit poate să creez un fel de vitrină de amor propriu pentru salvarea situației, dar mi-era totul indiferent, căci eu știam că aici nu e vorba de o preferință sau de un joc de o clipă, ci de toată dragostea mea, de un trecut cald și luminos de doi ani, de o desfigurare iremediabilă. Eram deci trist, cu toată truda de a surâde. Orchestra, angajată de gazda noastră pentru tot timpul cât vom sta acolo, a cântat un vals-boston, din cele scrise pentru cerințele modei și clipei, dar cu adevărat frumos. Nevastă-mea și el l-au cerut de repetate ori, iar eu, care aveam, de asemeni, cu ea romanța noastră preferată, am bănuț că îl vor repeta, pentru că le place (pentru că e asociat cu o plăcere intensă a lor) și că îl vor face un fel de „memento” al acestei iubiri în viitor. Un cântec din acela pe care, chiar când dragostea s-a sfârșit, amanții nu-l pot asculta fără să simtă că pojghița de pe cicatricea sufletului se rupe încet. Eram, se vede, atât de palid, că o vecină din fața mea m-a întrebat, surâzând șters: „Ești gelos?”. Am răspuns cu alt surâs grăbit: „A, de ce? așa glumesc femeile”... ca să arăt că nu sufăr, căci am înțeles că aci mai erau și alți bărbați în situația mea, ba aproape toți, dar nici unul nu suferea, și din cauza asta nu erau ridiculi, pe când eu singur făceam eforturi nereușite ca să arăt că nu dau importanță neplăcutei întâmplări. Mă chinuiam lăuntric ca să par vesel, dar nu puteam suporta prea mult minciuna și ochii îmi deveneau, de la ei, triști. Și dacă aș fi putut să mă stăpânesc în clipa asta, aș fi izbutit poate să întorc situația. Vecina mea din stânga era, dacă nu mai frumoasă, cel puțin tot atât de interesantă ca nevastă-mea, și încă și mai tânără. Dacă nu „dicta” ca aceasta, era că, fiind, cel puțin în împrejurarea asta,

mult mai delicată, nu căuta să-și impună cu vulgaritate capriciile, așa cum făcea femeia mea. În schimb, n-aș fi pierdut nimic, afară de amintirea atâtor nopți înalte și mai ales a atâtor tristeți trecute, devenite scumpe prin împărtășirea lor cu ea, iar toate acestea nu mi le putea da nimeni. Am răspuns deci cu jumătate de suflet vecinei din stânga. Mă întrebam numai dacă nevastă-mea nu-și dă seama unde într-adevăr vor ajunge lucrurile, sau dacă o face cu intenție, căci în cazul acesta, oricât ar fi sângerat ruptura, oricât ar fi fost de grea părerea de rău, aș fi plecat imediat și în câteva săptămâni aș fi divorțat.

(Camil Petrescu, „Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război”)

↓
Analiza textului

1 **Explică semnificația unei metafore selectate din textul citat.**

Metafora este figura de stil care constă în transferul de sens dintre un cuvânt obișnuit și unul deosebit pe baza unei asemănări de sens.

2 **Numește tipul perspectivei narative din text.**

Perspectiva narativă reprezintă punctul de vedere al naratorului în raport cu universul imaginar, cu personajele care evoluează în spațiul ficțiunii artistice. Clasificare: perspectivă omniscientă (obiectivă), internă (subiectivă, relatare la persoana I, narator-personaj), externă (cu narator-martor), pluriperspectivism (perspective subiective multiple).

3 **Prezintă două trăsături relevante ale personajului-narator.**

4 **Motivează utilizarea modului condițional-optativ, timpul perfect din finalul textului.**

Modul condițional-optativ, timpul perfect exprimă o dorință proiectată în plan ireal.

5 **Argumentează caracterul modern al romanului, prin evidențierea a două trăsături.**

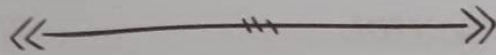
Elementele de modernitate sunt: autenticitatea, narațiunea la persoana I, relativismul, utilizarea monologului confesiv, anticalofilismul etc.

Fișa 19 - Camil Petrescu

Analiza textului

Citește textul și răspunde cerințelor formulate:

Dar în aceeași clipă vin, năprasnic, vâjâiturile, căci în afară de tunurile care trag când suntem culcați, altele, ochite gata, pare-se, pândesc clipa când ne ridicăm. Desigur, profitând de acest prilej, cei de sus fac exerciții de tir, așa cum adineaori făceau exerciții de defilare. Încercam, sleiți, s-o luăm la dreapta. Dar și acolo obuzele ne ajung înainte, căci se calculează, prevăzând, ca vânătorii de porumbei. Nu pot gândi nimic. Creierul parcă mi s-a zemuit, nervii, de atâta încordare, s-au rupt ca niște sfori putrede. Nu pot nici măcar să-mi dau seama dacă oamenii din jurul meu sunt mereu aceiași, dacă au căzut, și câți. Acuma nici nu îmi mai vine să alerg. Se spune că pe Marea Caspică furtunile sunt așa de groaznice, iar unii oameni și femei suferă atât de mult de răul de mare, încât totul le devine indiferent și nu fac nici un gest de împotrivire, chiar dacă sunt ridicați și aruncați în mare. Așa, descheiat de toate, mă simt și eu acum. Nu îmi mai dau seama dacă oamenii au obrazurile murdare de pământ sau de funingine. Abia mai înțeleg bocetul, ca o litanie, ca un blestem apocaliptic, din adâncul adâncurilor parcă.

- Ne-a acoperit pământul lui Dumnezeu.

Omul cu fața stinsă, cu mustața căzută și colțurile gurii înspumate, nu poate spune decât atât, și o spune aproape neîntrerupt. E acum o clipă de liniște. Trag, într-adevăr, peste deal, departe, și obuzele trec pe sus de tot, ca o uruială de vagonete, căutând pe cine știe cine. La vreo douăzeci de pași de noi e un pârâiaș stătut ca o mocirlă. Ne privim o clipă, îmi trec limba secătuită peste buzele arse și pe urmă o rup la fugă, căci oamenii vin fără altă chemare.

(Camil Petrescu, „Ultima noapte de dragoste,
întâia noapte de război”)

- 1 **Transcrie, din text, patru termeni aparținând câmpului semantic al cuvântului „război“.**

Câmpul semantic reprezintă seriile de cuvinte aparținând aceluiași domeniu de sens.

- 2 **Motivează utilizarea, în text, a timpului prezent.**

Timpul prezent indică o acțiune veridică din momentul vorbirii, o acțiune permanentă (prezentul etern), o acțiune periodică etc.

- 3 **Prezintă valoarea expresivă a enunțului:** „Creierul parcă mi s-a zemuit, nervii, de atâta încordare, s-au rupt ca niște sfori putrede.”

- 4 **Identifică două mărci ale subiectivității.**

Mărcile subiectivității constau în utilizarea în relatare a formelor verbale și pronominale la persoana I, singular și plural.

- 5 **Precizează sensul cuvântului „descheiat” din enunțul:** „Așa, descheiat de toate, mă simt și eu acum.”

- 6 **Reliefează semnificația enunțului:** „Ne-a acoperit pământul lui Dumnezeu.”

- 7 **Exemplifică, pe baza fragmentului dat, două modalități de caracterizare a personajului-narator.**

Modalitățile de caracterizare sunt: caracterizarea directă, caracterizarea indirectă, autocaracterizarea.

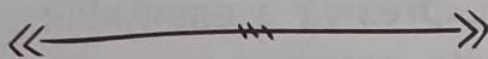

Fișa 20 - Camil Petrescu

Analiza textului

Citește textul și răspunde cerințelor formulate:

– Ascultă, fată dragă, ce-ai zice tu dacă ne-am despărți?

Parcă i-a despicat cineva țeasta în două. Altă avalanșă de întrebări gemute, de protestări scâncite. Ma gândesc halucinat că aș fi putut ucide pentru femeia asta... că aș fi fost închis din cauza ei, pentru crimă:

– „Vezi, aia blonda de colo...? nu... ailaltă mai grasă puțin, de la masă cu cei doi domni și două doamne...”

– Ei?

– E nevasta lui Gheorghidiu... Nu-ți mai aduci aminte...?

– A... pentru asta? Ce-a găsit la ea, dragă? să ucidă pentru ea... nu mai putea găsi alta la fel? A doua zi m-am mutat la hotel pentru săptămâna pe care aveam s-o mai petrec în permisie. I-am dăruit nevesti-mi încă o sumă ca aceea cerută de ea la Câmpulung și m-am interesat să văd cu ce formalitate îi pot dăruia casele de la Constanța. I-am scris că-i las absolut tot ce e în casă, de la obiecte de preț la cărți... de la lucruri personale, la amintiri. Adică tot trecutul.

(Camil Petrescu, „Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război”)

1 Explică rolul ghilimelelor în textul dat.

Ghilimelele sunt semne de punctuație care, de regulă, marchează reproducerea întocmai a unui fragment spus sau scris de cineva.

2 Prezintă semnificația interogației retorice din incipitul fragmentului.

Interogația retorică este figura de stil care constă în formularea unei întrebări la care nu se așteaptă răspuns.

3 Comentează următoarea secvență: „Adică tot trecutul”.

4 Menționează două trăsături ale personajului Ștefan Gheorghidiu, așa cum reies din text.

5 Explică schimbarea viziunii personajului asupra relației cu Ela.

6 Argumentează prezența elementelor de analiză psihologică în textul dat.

Proza de factură psihologică are următoarele trăsături dominante: construcția personajelor bine individualizate, prezentarea unui conflict puternic, construit pe două coordonate (conflictul exterior dublat de reliefarea trăirilor interioare, prin detalierea implicațiilor pe care le au faptele în planul conștiinței) etc.